

Korku Tarama Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Korku Tarama Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25043>

Özet

Korku Tarama Ölçeği (KTÖ), mevcut literatürdeki bir ölçeğin Türkçe popülasyonuna yönelik olarak gerçekleştirilmiş bir **uyarlama** çalışmasıdır. Ölçek, F. Elmacı tarafından 2008 yılında tamamlanan ve **doktora tezi** kapsamında kullanılmıştır. Bu çalışma, özellikle ergenlerin yaşadığı çeşitli korku türlerinin ve düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmaktadır. Ölçek, **Bilişsel-Davranışçı Yaklaşım** temelli bir grupta **psikolojik danışmanlık** programının ergenlerin korkuları üzerindeki etkisini ölçmek için temel bir değerlendirme aracı olarak ilv görmüştür.

KTÖ, psikolojik araştırmalarda ergenlerdeki **korku** düzeylerini hızlıca taramak ve müdahale öncesi/sonrası değişimleri izlemek için tasarlanmıştır. Ölçeğin orijinal kaynağı belirtilmemiş olsa da, uyarlama çalışması Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü bünyesinde gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Korku, Tarama Ölçeği, Ergen, **Bilişsel-Davranışçı Yaklaşım**, **Uyarlama**, Psikolojik Danışmanlık

Yazarlar

F. Elmacı (Uyarlayıcı)

Amaç

Korku Tarama Ölçeği'nin temel amacı, ergen popülasyonunda yaygın olarak görülen ve klinik açıdan önemli olabilecek **korku** belirtilerinin varlığını ve şiddetini hızlı ve sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Bu ölçek, özellikle deneysel veya yarı-deneysel araştırmalarda, psikolojik müdahalelerin (örneğin, grupta **psikolojik danışmanlık**) hedef değişken üzerindeki etkisini ölçmek için bir ön test ve son test aracı olarak kullanılmıştır.

Ölçek, araştırmacılara ergenlerin hangi spesifik korku kategorilerinde (sosyal korkular, okul korkular, hayvan korkular vb.) daha yüksek puanlar aldığını belirleme imkanı sunarak, müdahale stratejilerinin bu spesifik korkulara odaklanmasına yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Yapı

Korku Tarama Ölçeği (KTÖ), psikolojideki temel duygusal tepkilerden biri olan **korku** yapısını ölçmektedir. Korku, bireyin tehlikeli olarak algıladığı bir nesneye veya duruma karşı gösterdiği yoğun kaçınma ve kaygı tepkileri ile karakterizedir. Ölçek, bu reaksiyonların sıklığını ve yoğunluğunu değerlendirerek bireyin genel korku yükünü ortaya koymayı hedefler.

Bir tarama ölçeği olarak, KTÖ'nün ölçtüğü yapı, genellikle klinik düzeyde fobi veya anksiyete bozukluklarına yol açabilecek spesifik veya yaygın korku alanlarına kapsamaktadır. Uyarılma çalması içeriği, ölçeğin çok boyutlu bir yapıya sahip olabileceğini, farklı korku faktörlerini (örneğin, fiziksel tehlike, sosyal değerlendirilme, bilinmeyen) ayırt etmeyi hedeflediğini düşündürmektedir.

Geçerlik

Kaynak metinde Korku Tarama Ölçeği'nin geçerlik bilgileri "--" olarak belirtilmiştir. Bu durum, geçerlik analizlerine dair özet bilgilerin bu kaynakta sunulmadığını anlamına gelmektedir. Ancak, ölçeğin bir **uyarlama** çalması olması nedeniyle, F. Elmacı'nın 2008 tarihli **doktora tezi** içerisinde, ölçeğin Türk kültürüne ve ergen popülasyonuna uygunluğunu test etmek amacıyla çeşitli geçerlik çalmaları yapılmış olması beklenir.

Tipik bir uyarılma çalması'nda, yapı geçerliliğini desteklemek için açılmayacak veya doğrulayacak faktör analizi, eş zamanlı geçerliliği belirlemek için ise benzer yapıya ölçek diğer standardize ölçeklerle korelasyon analizleri (ölçüt bağıntılı geçerlik) gerçekleştirilir. Bu tür çalmalar, ölçeğin amaçlanan psikolojik yapıya ölçüm ölçmediğini kanıtlamak için zorunludur.

Güvenirlik

Kaynak metinde Korku Tarama Ölçeği'nin güvenilirlik bilgileri de "--" olarak belirtilmiştir. Psikometrik açıdan, bir ölçeğin güvenilirliği, ölçümlerin tutarlılığını ifade eder. Bir uyarılma çalması bağlamında, güvenilirlik analizlerinin yapılması elzemdir.

Güvenirlik genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve test-tekrar test güvenilirliği yöntemleriyle rapor edilir. Özellikle **uyarlama** sürecinde, yeni popülasyonda maddelerin tutarlı yanıtlar verip vermediğini belirlemek için yüksek Cronbach Alfa değerleri (genellikle 0.70 ve üzeri) beklenir. Güvenirlik değerlerine dair detaylı bilgilere, ölçeğin kullanıldığı Elmacı (2008) **doktora tezi** üzerinden ulaşılması gerekmektedir.

Faktör Analizi

Korku Tarama Ölçeği'nin orijinal yapısı çok boyutlu ise, Türkiye'deki ergen örnekleminde bu boyutluluğun korunup korunmadığını incelemek amacıyla faktör analizi yapılması zorunludur. Ölçeğin, ergenlerdeki farklı **korku** alt tiplerini (örneğin, sosyal fobiye özgü korkular, panik benzeri korkular) ayrıştırıp ayrıştırmadığını Faktör Analizi sonuçları ile netleştir.

Faktör analizi, uyarılma sürecinde ölçek maddelerinin kültürel farklılıklar nedeniyle orijinal yapısından sapıp saptığını kontrol etmek için kritik bir adımdır. Bu analizler, ölçeğin yapısal bütünlüğünü ve puanlamanın dayandığı teorik çerçeveyi destekler.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Büyük olaslıkla Likert tipi derecelendirme (Kaynakta belirtilmemiş olmasına rağmen, tarama ölçekleri genellikle kendini rapor etme formatındadır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ergenler

Yaş Grubu: Genellikle 12-18 yaş aralığı (Ergenlik dönemi)

Popülasyon Detayları: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü bünyesinde yürütülen bir doktora tezi çalışmasının örneklemini üzerinde kullanılmıştır.

Test Metodolojisi: Bilişsel-davranışçı müdahalenin etkisini değerlendirmek amacıyla kullanılan nicel araştırma aracı.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Özellikler, Ergenlik, Anksiyete, Korku Düzeyi, Grupla Psikolojik Danışma, Ölçek Geliştirme

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yazın Adresi: F. Elmacı (2008 itibarıyla Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Korku Tarama Ölçeği'nin uyarlaması 2008 yılında tamamlanmıştır. Ölçek, F. Elmacı'nın akademik çalışması kapsamında kullanılmıştır. Akademik ve araştırma amaçlı kullanım için izin ve ücret bilgileri, tez yazarının veya orijinal ölçek sahibinin politikalarına bağlıdır.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir. Bu belge, ölçeğin maddelerini ve puanlama bilgilerini içerebilir: korku-tarama-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Elmacı, F. (2008). *Bilişsel-davranışçı yaklaşıma dayalı grupla psikolojik danışmanların ergenlerin korkuları üzerindeki etkisi (Doktora tezi)*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tez Kaynağına Erişim: tez.yok.gov.tr

Korku Tarama Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte mevcut değildir. Detaylı ölçek maddelerine ulaşmak için yukarıda belirtilen 2008 tarihli **doktora tezi** veya ilgili PDF belgesi incelenmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM